



Minister Zdrowia

DSW.050.13.2025.PJ
Warszawa, 28 maja 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
Odpowiadając na interpelację nr 9820 Pana Posła Tomasza Piotra Nowaka „w sprawie wprowadzenia płatnego urlopu dla poratowania zdrowia dla pielęgniarek i położnych” uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

W sprawie postulatu przyznania pielęgniarkom i położnym prawa do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia należy szczególną uwagę zwrócić na szereg obiektywnych uwarunkowań związanych z instytucją płatnego urlopu. Kwestia wprowadzeniem do porządku prawnego instytucji urlopu dla poratowania zdrowia dla wskazanej wyżej grupy zawodowej była już w przeszłości tematem rozmów z partnerami społecznymi. Stanowisko w tym zakresie przedstawione zostało przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w 2021 r. w związku z toczącymi się wówczas rozmowami z przedstawicielami Ogólnopolskiego Komitetu Protestacyjno-Strajkowego Pracowników Ochrony Zdrowia i zgłaszanymi w toku tych rozmów postulatami. Resort rodziny i polityki społecznej wskazał, że świadczenia z ubezpieczenia chorobowego przysługujące ubezpieczonym opłacane są taką samą (w ujęciu procentowym) składką przez wszystkich ubezpieczonych bez względu na rodzaj wykonywanej pracy czy rodzaj wykonywanego zawodu. Zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych wszyscy ubezpieczeni są traktowani równo w dostępie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zamian za opłacaną składkę. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej podkreśliło, że postulat wprowadzenia płatnego urlopu dla poratowania zdrowia dla pielęgniarek i położnych zmierza do przyznania jednej określonej grupie ubezpieczonych świadczeń, które nie są dostępne dla innych ubezpieczonych, również partycypujących – poprzez opłacanie składek – w tworzeniu FUS. Zasady organizacji i zasilania Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazują, że nie jest on funduszem, z którego mogłyby być finansowane specjalne uprawnienia przysługujące jedynie jednej wybranej grupie ubezpieczonych. Trzeba przy tym podkreślić, że funkcjonuje już w polskim porządku prawnym instytucja urlopów na poratowanie zdrowia, do których uprawnieni są nauczyciele na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, oparta jest na odrębnym systemie finansowania tej grupy zawodowej. Przy czym w okresie korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia nauczycielowi wypłacane jest wynagrodzenie (wraz z innymi świadczeniami pracowniczymi). Co istotne w okresie korzystania z urlopu nauczycielowi nie przysługuje zasiłek chorobowy za okresy niezdolności do pracy bowiem jeśli ubezpieczony na podstawie przepisów o wynagradzaniu zachowuje prawo do wynagrodzenia (art. 12 ust.

1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa), wówczas nie ma prawa do wypłaty zasiłku chorobowego. W przypadku wprowadzenia do porządku prawnego urlopu dla poratowania zdrowia należy więc:

- zapewnić dodatkowe środki na pokrycie kosztu wypłaty nowego świadczenia pielęgniarcom i położnym;
- zapewnić dodatkowe środki na pokrycie kosztu zatrudnienia dodatkowego personelu, który w okresie nieobecności w pracy pracowników korzystających z urlopu dla poratowania zdrowia, wykonywałby zadania pracowników korzystających z urlopu;
- zapewnić dodatkowe środki na pokrycie kosztów badań lekarskich i wydawanych orzeczeń przez lekarzy medycyny pracy w procesie przyznawania prawa do urlopu;
- należy oczekiwać, że prawo do urlopu dla poratowania zdrowia musiałyby zostać przyznane nie tylko grupie zawodowej pielęgniarek i położnych ale co najmniej również pozostałym pracownikom wykonującym zawód medyczny, co generować będzie dodatkowe koszty. Wydaje się przy tym, że brak cechy relewantnej, która pozwoliłaby w sposób wystarczający wyodrębnić tylko osoby posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarki / położnej / zatrudnione na stanowisku pracy pielęgniarki / położnej spośród innych pracowników wykonujących zawody medyczne.

Jednocześnie należy wskazać, że również wprowadzenie innej niż diskutowany już ze środowiskiem pielęgniarek i położnych formy dodatkowego urlopu spowoduje:

- dodatkowe koszty dla podmiotów leczniczych (w przypadku przyjęcia, że urlop byłby urlopem płatnym tak jak normalny urlop wypoczynkowy konieczne byłoby zapewnienie środków na pokrycie kosztu dodatkowego wynagrodzenia dla osób zapewniających zastępstwo za pracowników realizujących prawo do urlopu i jednocześnie środków na wynagrodzenie dla pracownika realizującego urlop);
- potrzebę przyznania prawa do tożsamego urlopu nie tylko grupie zawodowej pielęgniarek i położnych, ale co najmniej również pozostałym pracownikom wykonującym zawód medyczny, co generować będzie dodatkowe koszty. Również w tym przypadku brak jest bowiem cechy relewantnej, która pozwoliłaby w sposób wystarczający wyodrębnić tylko osoby posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarki / położnej / zatrudnione na stanowisku pracy pielęgniarki / położnej spośród innych pracowników wykonujących zawody medyczne.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/